

INFORMACJE O WSPÓLPRACY NAUKOWEJ Z ZAGRANICĄ WYDZIAŁU NAUK ROLNICZYCH I LEŚNYCH PAN W KADENCJI 1972—1974

Współpraca z zagranicą Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych była realizowana zarówno przez Komitety jak i Placówki Wydziału.

Działalność poszczególnych Komitetów Wydziału w okresie VI kadencji przedstawia się następująco:

K o m i t e t   E k o n o m i k i   R o l n i c t w a

Do imprez naukowych mających charakter konferencji naukowych zorganizowana w dniach 23—23. X. 1972 r. w ramach planu działalności Wydziału Sesja z okazji Jubileuszu 25-lecia Polsko-Radzieckiej współpracy naukowej w rolnictwie. Była ona połączona z Sympozjum na temat „Podstawy prognozowania i planowania rozwoju rolnictwa i wyżywienia”.

W sesji wzięli udział między innymi prof. dr W. D. Pannikow — Wiceprezydent Wszechzwiązkowej Akademii Nauk Rolniczych im. W. I. Lenina (WASCHNiL), Prof. dr W. G. Krestowski — Dyrektor Białoruskiego Naukowo-Badawczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, Prof. dr I. I. Łukinow — Dyrektor Ukraińskiego Naukowo-Badawczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa im. A. S. Szlichtera, Prof. dr N. Giosan — Prezes Rumuńskiej Akademii Nauk Rolniczych, Prof. E. Rübensam — Prezes Niemieckiej Akademii Nauk Rolniczych w Berlinie.

Wygłoszono 8 referatów które stanowią wkład w ulepszenie metodyki prognozowania nauk rolniczych.

W okresie sprawozdawczym reprezentanci Komitetu brali udział w:

- w spotkaniu grupy ekspertów d/s racjonalizacji gospodarstw rolniczych Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie (wrzesień 1972).
- w konferencji CIOSTA w Wageningen Holandia, (sierpień 1972).
- w konferencji regionalnej IAAE w Siennie, Włochy (1972), na której powołano międzynarodowe czasopismo ekonomiczno-rolnicze IAAE dla krajów europejskich. Prof. dr T. Rychlik, członek Komitetu, delegat Polski, został powołany w skład Komitetu Redakcyjnego.
- w kongresie IAAE (1973) w Sao Paulo, prof. dr W. Herer uzyskał nagrodę za przedstawiony referat.
- Prof. dr A. Woś uczestniczył w konferencji krajów członkowskich RWPG w Kijowie (1973), na której referował materiał przygotowany przez Komitet w Zakresie pojęć integracji rolnictwa z innymi dziedzinami gospodarki narodowej.

Komitet współpracuje z Międzynarodowym Ośrodkiem Dokumentacji w zakresie nauk ekonomiczno-rolniczych (WAERSA) w Oxfordzie, do którego przesłano w języku angielskim streszczenia polskich publikacji z zakresu ekonomiczno-rolniczych i socjologii wsi.

K o m i t e t   G l e b o z n a w s t w a   i   C h e m i i   R o l n e j

Komitet koordynował temat RWPG „Metody walki z erozją gleb”. Koordynatorem tematu był prof. dr Ziemnicki.

W okresie sprawozdawczym Komitet zorganizował bądź uczestniczył w organizowaniu następujących konferencji naukowych:

1. II Sympozjum magnezowe na temat „Zagadnienia niedostatku magnezu w gle-

bach Polski i potrzeby nawożenia magnezem”.

2. Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Współczesne kierunki w uprawie roli” (czerwiec 1972 Warszawa-Puławy-Olsztyn). W konferencji wzięło udział 202 osoby, w tym 4 z Bułgarii, 6 z CSRS, 6 z NRD, 1 z Rumunii, 5 z Węgier, 2 z ZSRR i 18 z Jugosławii. Wygłoszono 30 referatów. Całość materiałów z konferencji opublikowano techniką kserograficzną w nakładzie 250 egz.

3. Posiedzenie Grupy Roboczej Międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego d/s Mikromorfologii Gleb, na którym podsumowano wyniki prac oraz przedyskutowano międzynarodowy słownik mikromorfologiczny. W posiedzeniu uczestniczyło 9 osób z zagranicy i 3 osoby z kraju. (maj 1973, Zakopane).

4. Międzynarodowa Konferencja na temat „Metody efektywnego stosowania nawozów mineralnych” (wspólne z Ministerstwem Rolnictwa) Wygłoszono 12 referatów i 3 doniesienia. W konferencji wzięło udział 26 uczestników krajowych oraz 14 zagranicznych. (Wrocław, maj 1973).

5. III Konwersatorium poświęcone zagadnieniom mikroelementów w rolnictwie (przy współudziale AR we Wrocławiu). W Konwersatorium wzięło udział 216 uczestników, w tym 6 osób z zagranicy. Wygłoszono 4 referaty oraz 104 komunikaty z prac badawczych, (Wrocław, wrzesień 1974).

Została wydana przy współudziale IUNG i PTG „Mapa Gleb Polski w skali 1:1 000 000” z legendą i tekstem objaśniającym w trzech językach. Część nakładu zaprezentowano na X Międzynarodowym Kongresie Gleboznawczym w Moskwie (12—20 sierpień 1974).

Krajowy Komitet Organizacyjny X Międzynarodowego Kongresu Gleboznawczego, w Moskwie koordynował przygotowania naszego kraju do Kongresu. W obradach Kongresu wzięło udział 93 gleboznawców.

Komitet Hodowli i Uprawy Roślin

Przewodniczący Komitetu Prof. dr T. Ruebenbauer czł. rzecz. PAN uczestniczył w IV Międzynarodowym Sympozjum na temat Genetyki Pszenicy, które odbyło się w Uniwersytecie Columbia Missouri w USA (sierpień 1973).

We wrześniu 1974 roku w Słupi Wielkiej, Komitet zorganizował zebranie Grupy Roboczej *Medicago sativa* Stowarzyszenia EUCARPIA na temat „Rola lucerny w produkcji pasz i wynikające stąd zadania dla hodowli”. W zebraniu uczestniczyło 43 osoby, w tym 13 z zagranicy. Przygotowano i wygłoszono 17 referatów.

Komitet Melioracji, Łąkarstwa i Torfoznawstwa

Komitet działał w oparciu o Narodowy Komitet Europejskiej Federacji Łąkarskiej (EGF) i Narodowy Komitet Międzynarodowej Komisji Nawodnień i Odwodnień (ICID). Komitety prowadziły przygotowanie do mających się odbyć w roku 1975 imprez międzynarodowych:

- ICID — do jubileuszowego 25 Międzynarodowego Kongresu ICID w Moskwie,
- EGF — do VI Konferencji Ogólnej Europejskiej Federacji Łąkarskiej w Madrycie.

Ponadto Komitet (wspólnie z Polskim Komitetem Krajowy Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego) zorganizował (Wrocław 1974) Międzynarodowe Sympozjum Torfowe na temat: Substancje aktywne pozyskiwane z torfu oraz procesy biochemiczne zachodzące w torfie i glebach torfowych. W Sympozjum uczestniczyli przedstawiciele 8 krajów, łącznie 94 osoby, w tym 50 z zagranicy. Strona polska przedstawiła 6 referatów.

Komitet Nauk Leśnych

W roku 1973, Komitet zorganizował 2 sympozja międzynarodowe:

- Zagadnienie spoczynku u drzew (5—9.IX.73, Kórnik). Wygłoszono 8 referatów oraz 14 doniesień. W Sympozjum wzięło udział 48 osób, w tym 22 z zagranicy. Sympozjum zorganizowano przy współpracy Zakładu Dendrologii i Arboretum PAN.
- Genetyka sosny zwyczajnej (połączone z wycieczką terenową). Sympozjum to odbyło się w ramach współpracy i IUFRO (8—18.10.73. Warszawa). Wygłoszono 21 referatów, a udział wzięło w nim 26 uczestników, w tym 11 z zagranicy.

W roku 1974, Komitet zorganizował wspólnie z IBL międzynarodową konferencję naukową ekonomistów leśnych krajów RWPG na temat „Ocena społecznych funkcji lasu” (Warszawa 9—14.IX.74). Wzięli w niej udział przedstawiciele 6 krajów członkowskich RWPG. Wygłoszono 15 referatów, w tym 7 z Polski. W konferencji uczestniczyło 37 osób, w tym 14 z zagranicy.

Komitet koordynował 4 tematy RWPG. W ramach współpracy z IUFRO Komitet był współorganizatorem I Sesji Komitetu Wykonawczego IUFRO, która odbyła się w Warszawie w lutym 1972 roku. Z ramienia Komitetu w Sesji udział wzięli Prof. dr Wiesław Grochowski i Prof. dr Kazimierz Czereyski. Dwaj przedstawiciele Komitetu zostali zgłoszeni do Rady Międzynarodowej IUFRO, jako przedstawiciele Polski.

Ponadto w roku 1974 kontynuowano współpracę z IUFRO — (Unia Leśnych Organizacji Badawczych). Podjęto prace przygotowawcze do międzynarodowego sympozjum, które ma się odbyć w Polsce w roku 1975.

Komitet Nauk Ogrodniczych

Powołany w roku 1972, współpracę z zagranicą rozwinął w roku 1973. Przy współudziale Instytutu Sadownictwa, zorganizował 2 Sympozja międzynarodowe:

- Translokacja i akumulacja składników pokarmowych w organizmach roślinnych (Warszawa — Skierniewice, maj 1973) W Sympozjum uczestniczyło 188 osób, w tym 82 z zagranicy. Wygłoszono 54 referaty i doniesienia.
- „Biologia i zwalczanie chorób wywołanych przez grzyba *Botrytis*.” Teresin, lipiec 1973). Uczestniczyło 12 osób z zagranicy. Wygłoszono 18 referatów.

W roku 1974 Komitet Nauk Ogrodniczych zorganizował XIX Międzynarodowy Kongres Ogrodniczy, który odbył się w Warszawie w dniach 10—18. IX. 1974.

Kongres odbywał się pod honorowym patronatem Przewodniczącego Rady Państwa. W kongresie uczestniczyło 2000 osób (z 56 krajów), w tym ok. 800 z Polski. Obrady odbywały się w 4 sesjach plenarnych i 177 posiedzeniach obejmujących 66 sesji specjalistycznych. Wygłoszono 130 referatów wprowadzających, 662 doniesienia. Wydano 4 edycje broszur w języku angielskim (w nakładzie od 4 do 5 tys. egzemplarzy) zawierające podstawowy materiał informacyjny o polskim ogrodnictwie i jego ośrodkach badawczych.

Komitet Nauk Weterynaryjnych

Komitet (wspólnie z Komitetem Ekologii Człowieka PAN) zorganizował międzynarodowe Sympozjum IUPAC „Mikotoksyny w żywności” (Puławy, lipiec 1974) z udziałem 70 uczestników, w tym 40 naukowców z zagranicy. Komitet przystąpił do organizacji VIII Międzynarodowego Kongresu Reprodukcyjnej i Inseminacji, który odbędzie się w Polsce w roku 1976.

Komitet Nauk Zootechnicznych

Komitet zorganizował polsko-duńską konferencję naukową na temat „Aktualne biologiczne i sanitarne aspekty unasieniania bydła” (Pawłowice, czerwiec 1973). W konferencji wzięło udział 32 osoby, w tym 8 naukowców z Danii. Wygłoszono 6 referatów. Ponadto uczestniczył w pracach przygotowawczych do XXVI Zjazdu Europejskiej Federacji Zootechnicznej.

Komitet Ochrony Roślin

Komitet zorganizował następujące konferencje międzynarodowe:

1. Międzynarodowe Sympozjum (wspólnie z Instytutem Ziemiaka) Sekcji Wirusologii Ziemiaka Europejskiego Stowarzyszenia do Badań nad Ziemiakiem. W Sympozjum wzięło udział 34 uczestników w tym 19 z 10 krajów. Wygłoszono 24 referaty które dotyczyły diagnostyki, zwalczania oraz epidemiologii wirusów.

2. Sympozjum na temat „Wzajemne oddziaływanie herbicydów, drobnoustrojów i roślin” (Wrocław, czerwiec 1973) organizowane przy współudziale Akademii Rolniczej we Wrocławiu. W Sympozjum uczestniczyło ok. 80 w tym 17 osób z zagranicy.

Komitet Techniki Rolniczej

Komitet zorganizował następujące imprezy międzynarodowe:

- w dniach 13—26.V.72. w Warszawie — „Mikroklimat w budynkach inwentarskich”, w której uczestniczyło 35 osób. Wygłoszono 10 referatów.
- W dniach 12—18.VI.72 w Warszawie — „Opracowanie racjonalnej technologii na fermach trzody chlewnej” z udziałem 24 osób. Na ogólną ilość 9 referatów — 8 wygłosili uczestnicy zagraniczni.
- W dniach 17—20.IX.73 w Warszawie — konferencję na temat: „Perspektywy rozwoju ciągników rolniczych” z udziałem 105 osób w tym 45 z zagranicy. Wygłoszono 38 referatów szczegółowych (w tym 24 zagraniczne) i 5 syntetycznych (3 zagraniczne).

Komitet Technologii Drewna

Komitet zorganizował wspólnie z Instytutem Ochrony Lasu i Drewna Akademii Rolniczej w Poznaniu VIII Sympozjum Ochrony Drewna (Rogów, wrzesień 1974) w którym uczestniczyło ok. 65 osób w tym 5 z zagranicy. Komitet przesłał na VII Światowy Kongres Leśnictwa w Buenos Aires w r. 1972 referat prof. dr K. Szczerbakowa, który został przyjęty i włączony do materiałów kongresowych.

Komitet Technologii i Chemii Żywności PAN

Komitet zorganizował następujące imprezy międzynarodowe:

- Sympozjum na temat: „Chemia i Technologia skrobi” (Kraków, wrzesień 1972) W Sympozjum uczestniczyło 140 osób, w tym 49 z 12 krajów europejskich. Wygłoszono 4 referaty plenarne i 29 doniesień. Materiały z konferencji wydano w Zeszycie Problemowym Postępów Nauk Rolniczych Nr. 159.

- „II Międzynarodową Konferencję Chemii i Technologii Cukrownictwa” (Łódź, czerwiec 1973). W Konferencji uczestniczyło 265 osób, w tym 65 z zagranicy, reprezentujących 16 krajów. Wygłoszono 27 doniesień naukowych.
- Metodyczne Kolokwium Analizy Żywności. I — „Białka”. (Slesin, 1973). W kolokwium uczestniczyło 44 osoby w tym 14 z zagranicy. Przedstawiono 10 referatów i 11 doniesień. Materiały z kolokwium wydano w Zeszytach Problemowym Nr. 167 Postępów Nauk Rolniczych.
- Metodyczne Kolokwium Analizy Żywności II „Postępy w analizie sensorycznej smaku i zapachu” (Puławy, 1974). Wygłoszono 9 referatów plenarnych i 15 doniesień. W imprezach uczestniczyło 48 osób, w tym 19 z zagranicy.
- Międzynarodową Konferencję Roboczą Sekcji Olejów i Tłuszczów Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC) Jabłonna, 1974. Uczestniczyły w niej 34 osoby w tym 27 z zagranicy.

Komitet Zagospodarowania Ziemi Górskich

Komitet zorganizował wspólnie z Zakładem Ochrony Przyrody PAN Sympozjum na temat: „Problemy gospodarki górskiej w badaniach krajów europejskich” (Kra-ków, 1972). W Sympozjum uczestniczyło 133 osoby, w tym 16 z zagranicy.

Rolnicza Komisja Izotopowa

W 1973 r. na zaproszenie Komisji przebywał w Polsce Dyrektor Departamentu Rolnictwa Agencji Energii Atomowej prof. dr Fried wraz z rzeczoznawcą, którzy wizytowali polskie placówki stosujące izotopy promieniotwórcze w produkcji zwierzęcej.

Zorganizowano posiedzenie Zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Metod Izotopowych w Rolnictwie — ESNA (1974 r.) w którym uczestniczyły 23 osoby, w tym 14 z zagranicy, reprezentujących 9 krajów.

Ponadto Komisja była współorganizatorem:

- V Jugosławiańsko-Polskiego Sympozjum dot. stosowania izotopów w badaniach rolniczych, weterynaryjnych i leśnych Zagrzeb 1974 (Jugosławia). Na Sympozjum stronę polską reprezentowało 15 uczestników; którzy przedstawili 21 referatów.

Komisja do Spraw Gleb Lekkich

Komisja pełniła funkcję koordynatora tematu RWPG 2.1. „Podnoszenie żyzności gleb o lekkim składzie mechanicznym”. W związku z tym w 1974 zorganizowano w Puławach IV Międzynarodowe Sympozjum na temat: „Efektywność agrotechniczna metod w podnoszeniu żyzności gleb o lekkim składzie mechanicznym”. Na Sympozjum wygłoszono 9 referatów i 3 doniesienia. W obradach uczestniczyło 20 osób, w tym 10 krajów współpracujących przy realizacji tematu.

Komisja opublikowała materiały z III Międzynarodowego Sympozjum Gleb Lekkich, poświęconego Gospodarce Płodozmianowej (Wrocław 1973); w Zeszytach Problemowych Nr. 137 „Postępów Nauk Rolniczych”.

Zespół Problemowy Filmu Badawczego w Rolnictwie i Leśnictwie

Na III Międzynarodowym Kolokwium Filmu Naukowego w Brnie (1972) uzyskano brązowy medel za film pt. „Mechanizacja zbioru i kieszienia zielonek”, na Festiwalu Filmów Rolniczych w Kiszyniewie (ZSRR).

Zespół zorganizował II Sympozjum „Film metodą badawczą w naukach rolniczych i leśnych” Kraków 1974. W Sympozjum uczestniczyło 89 osób, w tym 10 z zagranicy. Wygłoszono 18 referatów i 10 doniesień, zaprezentowano 36 materiałów filmowych.

Podstawą współpracy z zagranicą Placówek Naukowych Wydziału są długoterminowe plany współpracy RWPG. Umowy zawierane przez Wydział z odpowiednimi instytucjami zagranicznymi i Akademii Rolniczych krajów socjalistycznych, oraz umowy bezpośrednie placówek.

Zakład Fizjologii Roślin

Zakład bierze udział w temacie badawczym RWPG pt. „Opracowanie przyborów i metod do badań fotosyntetycznej funkcji roślin”. Główny kierunek badań, poza opracowaniem układów pomiarowych przemiany gazowej roślin i charakterystyki warunków świetlnych — stanowi optymalizacja warunków fotosyntezy na poziomie liścia rośliny.

W okresie 1972—74 zrealizowano po 7 wyjazdów badawczych w ramach wymiany bezdewizowej.

Udział pracowników Zakładu w kongresach i zjazdach naukowych wyraża się 7 wyjazdami.

Zakład Genetyki Roślin

Prowadzi współpracę naukową z Instytutem Genetyki i Hodowli Roślin BAN w Sofii w temacie „Badanie barier niekrzyżowalności między gatunkami i formami w aspekcie embriologicznym”. Badania te pozwolą wyjaśnić czy bariery utrudniające krzyżowanie w/w rodzajów są zależne od tych samych, czy też różnych układów genetycznych. Z uwagi na dużą wartość użytkową mieszańców, łączących w sobie cechy dwóch i więcej gatunków, badania mają również znaczenie praktyczne.

Pracownia Immunogenetyki uczestniczyła w VI Międzynarodowym Teście Porównawczym Surowic testowych dla poznania Grup Krwi u Trzody Chlewnej w roku 1973. Organizator: International Society for Animal Blood Group Research.

W roku 1974 w Pracowni Immunogenetyki odbył staż w zakresie technik immunogenetycznych Dr Josef Sellei ze Szwecji (Departament of Animal Breeding, Agricultural College, Uppsala).

Pracownicy Zakładu, opublikowali prace z naukowcami zagranicznymi

Zakład Agrofizyki

Zakład Agrofizyki współpracuje bezpośrednio z:

- Instytutem Gleboznawstwa w Pradze-Ruzyne w zakresie: 1. Opracowania metod badań charakterystyki agrofizycznych właściwości gleb. 2. Ulepszenia metod pomiaru fizycznych i fizykochemicznych właściwości gleb w doświadczeniach stacjonarnych.

W tematach tych wykorzystano doświadczenia czechosłowackie w zakresie organizacji badań terenowych, oraz czechosłowacką aparaturę niezbędną do dokonania charakterystyki agrofizycznych właściwości gleb Polski. Prowadzone są wspólne prace nad konstrukcją systemu automatycznej rejestracji zmian temperatury i wilgotności gleb w doświadczeniach lizometrycznych.

- Instytutem Hydrologii i Hydrauliki w Bratislavie w temacie: Woda w nienasyconej strefie gleby. Wykorzystując doświadczenia modelowe wykonane na unikalnej aparaturze obu placówek, opracowuje się teorię ruchu wody w strefie nienasyconej

gleby dla regulacji stosunków wodnych gleb obu krajów. Zorganizowano 2 robocze konferencje: w Polsce, (Jabłonna 1973) i w CSRS. (Stara Leśna 1974) na temat fizyki wody glebowej.

— Instytutem Gleboznawstwa i Żywienia Roślin w Bratislavie — w temacie „Badania powstawania i trwałości struktury gleb lekkich i ciężkich”.

W tym temacie dokonywana jest wymiana próbek gleb oraz unikalnej aparatury niezbędnej do prowadzenia pomiarów. Zakład Agrofizyki przekazał stronie czechosłowackiej aparaturę do pomiaru siły ssącej oraz separator agregatów, otrzymując w zamian generator ultradźwięków.

— Katedrą Fizyki Wyższej Szkoły Rolniczej w Pradze-Suchodol, w zakresie tematu „Badania cech mechanicznych roślin zbożowych” dokonano wymianę próbek oraz oznaczeń na unikalnych aparatach obu placówek dla wspólnego opracowania metodyki badań cech fizycznych roślin zbożowych (słoma i ziarna).

— Instytutem Techniki Rolniczej w Rovince k/Bratislavy w zakresie tematu „Badanie cech mechanicznych roślin zbożowych”. Wspólnie opracowano metodykę badań cech fizycznych roślin zbożowych oraz przebadano cechy odmian pszenic polskich i czechosłowackich.

— Wydziałem Mechanizacji Uniwersytetu Rolniczego w Gödöllő (Węgry) w temacie „Badanie mechanicznych właściwości gleb i roślin”. W wyniku współpracy, opracowano modele reologicznych odkształceń materiałów glebowych i roślinnych. Uzyskano wyniki, które będą miały duże znaczenie dla mechanicznej uprawy gleb oraz przy mechanizacji transportu i przechowywaniu materiałów roślinnych.

W roku 1974 zorganizowano polsko-węgierską konferencję roboczą w Gödöllő na temat mechanicznej uprawy gleb. Referaty z odbytej konferencji opublikowano w Zeszytach Problemowych Postępów Nauk Rolniczych oraz w Acta Academie Scientiarum Hungarica.

W wyniku współpracy Zakładu z zagranicą opublikowano szereg prac naukowych, z tego 4 wydrukowano w materiałach Międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego, oraz 3 prace wspólne z autorami czechosłowackimi i węgierskimi.

Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt

Instytut prowadzi współpracę naukową z:

— Instytutem Badawczym Produkcji Zwierzęcej Nitra, w zakresie tematów:

1. Użytkowe krzyżowanie u zwierząt domowych.
2. Efektywność oceny wartości hodowlanej buhajów pod względem cech mlecznych.
3. Genetyczny poliformizm białek i aspekty porównywalności analiz na zawartość tłuszczu i białka w mleku.
4. Produkcja i wykorzystanie pasz mlekozastępczych.
5. Teoretyczne podstawy heterozji.

Instytutem Badawczym Hodowli Świń, Kostelec w zakresie tematu „Wczesne odśadzanie prosiąt, żywienie, organizacja chowu”.

— Instytutem Hodowli Bydła, Rapotínów tematami:

1. Ocena wartości genetycznej buhajów na podstawie mięsnej i mlecznej wartości użytkowej potomstwa.
2. Produkcja i wykorzystanie pasz mlekozastępczych.

— Instytutem Produkcji Zwierzęcej, Uhrineves w zakresie tematów:

1. Testowanie odmian bydła czarno-białego nizinnego.
2. Metodyczne aspekty wyceny buhajów.

— Stacją Badawczą Hodowli Koni, Slatinany w temacie: „Wydajność i metody selekcyjne w hodowli koni”.

— Instytutem Badawczym Hodowli Zwierząt, Herceghalom, Węgry w tematach:

1. Stacjonarna ocena buhajów w odniesieniu do ich cech mięsnych.
2. Poliformizm białek surowicy świń i bydła.

Współpraca z Instytutami w CSRS i WRL dotyczy głównie wymiany doświadczeń i wyników prac co ułatwia opracowywanie metod badawczych i przyspiesza wykonanie badań.

W latach 1972—1974 pracownicy Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt uczestniczyli w 3 kongresach i zjazdach naukowych; ogółem wyjechało 25 osób.

Na staże i stypendia zagraniczne, w latach 1972—1974 wyjechało 10 osób celem zapoznania się z metodami badań i organizacją badań, opanowania nowych technik badawczych, poznania i przeszkolenia w obsłudze aparatury naukowej. Między innymi podczas pobytów na stażach pracownicy Instytutu opanowali następujące metody: znakowanie hormonów białkowych izotopami radioaktywnymi, — zastosowanie spektroskopii atomowo-absorpcyjnej, — badania nad ultra strukturą plemników samców.

W wyniku staży zagranicznych opublikowano 6 wspólnych prac z pobytu w krajach kapitalistycznych, oraz 4 prace w wyniku współpracy z Czechosłowacją.

W ramach współpracy dokonano również wymiany aparatury i materiałów, badawczych a mianowicie:

- a) z Instytutem Badawczym Produkcji Zwierzęcej w Nitrze (CSRS) próbek krwi bydła i surowic białkowych,
- b) z Instytutem Badawczym Hodowli Zwierzęcej w Herceghalom (Węgry), mrożonego nasienia buhajów (360 porcji) oraz wyhodowano i przekazano do Węgier 3 buhaje fryzyjskie.

W roku 1974 członkostwo honorowe Włoskiego Towarzystwa Zootechnicznego nadano Dr Jerzy Morstinowi, adiunktowi Instytutu.

Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt

Instytut prowadzi współpracę naukową:

z Czechosłowacją w zakresie tematów:

- Wzbogacanie karmy niebiałkowymi związkami azotowymi i biosynteza białka z tych związków.
- Bilans azotu i energii u rosnących zwierząt monogastycznych.
- Fizjologia prosiąt, jakościowa ocena mięsa.
- Pogłębienie badań nad przemianą związków azotu i jej wykorzystaniem przez zwierzęta.
- Badania nad sekrecją hormonów tropowych przez przysadkę u przeżuwaczy.

z Węgrami w zakresie tematów:

- Białko i jego funkcja w żywieniu zwierząt oraz trawienie u przeżuwaczy i świń.
- Badania histologiczne mięśni w stanie post mortem.
- Neuroregulacja czynności gruczołów wydzielania wewnętrznego z Jugosławią, z Jugosławią (Instytut za Stocarstwo w Nowym Sadzie.)
- Wzbogacanie pasz dla przeżuwaczy azotem niebiałkowym (NPN) i biosynteza białka z NPN przez mikroflorę żwacza.
- Bilans azotu i energii u świń rosnących i w czasie tuczu.

Ponadto bardzo żywą współpracę Instytut utrzymuje z następującymi Instytucjami naukowymi w Anglii — The Rowett Research Institute, National Institute for Research in Dairying w Shinfield (Reading), Institute of Animal Physiology Babraham ARC Unit of Reproductive Physiology and Biochemistry. Przedmiotem współpracy z w/w ośrodkami były następujące tematy: — Wchłanianie aminokwasów z przewodu pokarmowego świń, — Dobowy rytm wydalania azotu u rosnących świń, — Trawienie skrobi surowych ziemniaków u świń.

Badania te prowadzone w czasie stażu naszych pracowników w Instytutach w Anglii oraz w czasie stażu pracowników angielskich w naszym Instytucie w Jabłonie.

W latach 1972—1974 udział w międzynarodowych zjazdach, konferencjach i kongresach pracowników naukowych Instytutu wyraża się sumą 36 imprez naukowych, w których wzięło udział 65 osób; wygłoszono 40 wykładów lub doniesień z prac własnych.

W ostatnich trzech latach, staże zagraniczne, głównie w krajach kapitalistycznych, odbyło 12 osób z Instytutu w celu zapoznania się z nową metodyką umożliwiającą wykonanie w Instytucie prac planowanych w zakresie tematyki węzłowej (5), prac doktorskich (2) i habilitacyjnych (5).

Pracownicy Instytutu opublikowali w postaci referatów, autoreferatów, prac eksperymentalnych lub doniesień 93 pozycje w naukowych czasopismach zagranicznych. Znaczna liczba tych pozycji jest publikowana przy wspólnym autorstwie z pracownikami zagranicznymi.

Instytut uczestniczy w pracach koordynowanych w ramach Stałej Komisji Rolnej RWPG w problemie — „Opracowanie podstaw biologicznych w dziedzinie hodowli zwierząt” (Centrum Badawcze Produkcji Zwierzęcej w Dummerstorfie — Rostocku, NRD).

Wanda Siwek